



ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Биеийн тамир, спортын улсын хорооны 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2025/018/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын орлогч Я.Самбууням Утас:329871 Цахим хаяг: Sambuunyamyia@audit.gov.mn
Улаанбаатар хот	Санхүү, нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас:261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
2025 он	Аудитын менежер: С.Нацагдорж Утас:260512 Цахим хаяг:natsagdorjs@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Ц.Батсүх Утас: 261885 Цахим хаяг: batsukhts@audit.gov.mn
	Аудитор: Б.Батхишиг Утас: 261885 Цахим хаяг: batkhishigb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.



ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН УЛСЫН
ХОРООНЫ ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Э.БИЛЭГТ
ТАНАА

2025.03.25 № 01/1213
танай _____-ны № _____-т

Сөрөг дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Биеийн тамир, спортын улсын хорооны 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр Сөрөг дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн мэдэгдэхүйц нөлөөллийн улмаас 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв толилуулаагүй байна.

Сөрөг санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний олж авсан аудитын нотолгоо нь бидний гаргасан аудитын сөрөг дүгнэлтийн суурь болоход хангалттай бөгөөд зохистой гэдэгт итгэж байна.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар илэрсэн нийт 18,667.7 сая төгрөгийн зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан, дангаараа буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг бөгөөд өргөн тархсан байна. Тухайлбал:

- Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих дотоод хяналт хангалтгүй байгаагаас тайлант оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар санхүүгийн 18,667.7 сая төгрөгийн, нийцлийн аудитын 8,770.6 сая төгрөгийн нийт 27,438.3 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн;
- Спортын холбоодод эхний хагас жилийн байдлаар 15,409.3 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг улсын төсвөөс олгосон боловч гэрээний биелэлтийг холбоо бүрээр дүгнэж баталгаажуулаагүй, санхүү, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс болон дотоод аудитын хэлтсээс гүйцэтгэлийг дүгнэж, баталгаажуулаагүй байхад санхүүжилтийг бүрэн олгосон;
- Төсвийг зохистой удирдаагүйгээс тайлант онд 561.7 сая төгрөгийн авлага барагдуулаагүй;
- Хэлэлцүүлэг, тэмцээн уралдаан зохион байгуулах зэрэг Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчиж харьяа 10 байгууллага 422.9 сая төгрөгийг зарцуулсан.

Эдгээр зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3, 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 6.4.8, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2, 16.5.6, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1, 12 дугаар зүйлийн 12.1.4, 15 дугаар зүйлийн 15.1.3, 15.1.4, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх заалтуудыг хэрэгжүүлээгүй, санхүүгийн тайлангийн “Иж бүрэн байх”, “Толилуулга ба тодруулга”, “Эрх ба үүрэг”, “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын “Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийг шинэчлэн батлах тухай” 2024 оны 110 дугаар тогтоолоор Биеийн тамир, спортын улсын хорооны дарга нь Биеийн тамир, спортын улсын хороо, орон нутаг дахь биеийн тамир, спортын газар, Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв, Спортыг дэмжих сангийн төвлөрүүлэн захирагч болсон байна.

Тайлант онд Спортыг дэмжих санд үйл ажиллагаа явуулах төсөв батлагдсан боловч гүйцэтгэл гараагүй, Үндэсний шигшээ багийн бэлтгэл, сургалтын төв ТӨААТҮГ уг тогтоолд тусгагдаагүй тул нэгтгэсэн тайланд хамрагдаагүй байна.

Төрийн цахим үйлчилгээний нэгдсэн портал e-mongolia системд “Спортын цолны лавлагаа” цахим үйлчилгээг тайлант онд нэвтрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Засгийн газрын бүтцийн тухай хууль шинээр батлагдсантай холбогдуулан Биеийн тамир, спортын салбарын хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ нь Соёл, спорт, аялал жуулчлал залуучуудын яаманд шилжсэнээр бусад эргэлтийн хөрөнгө 165,908.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Дархан-Уул аймагт 2200 хүний суудалтай спорт цогцолбор, Налайх дүүрэгт 700 хүний суудалтай спорт цогцолбор шинээр ашиглалтад орсон.

Биеийн тамир спортын улсын хороо үндсэн үйл ажиллагааны зардалд 4,205.2 сая төгрөг төсөвлөснөөс 4,197.9 сая төгрөг, нийтийн биеийн тамирын арга хэмжээний зардалд 929.9 сая төгрөг төсөвлөснөөс 713.7 сая төгрөг, олимп, дэлхийн аварга шалгаруулах тэмцээнээс медаль авсан тамирчдын зардалд 1,896.0 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Бусад асуудал

Биеийн тамир, спортын улсын хорооны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй, аудитын цар хүрээнд удирдлагын хязгаарлалтын улмаас хангалттай ба зохистой нотолгоо олж авах боломжгүй ч энэхүү тайлангийн хэрэглэгчдэд хамааралтай дараах асуудлыг толилуулж байна.

Бие бялдрын хөгжилт чийрэгжилтийн түвшин тогтоох сорилыг 3-64 насны иргэдийн биеийн үндсэн ачаалал даах чадварыг хянах зорилгоор зохион байгуулахад 345,163 иргэн хамрагдсанаас 47.7 хувь нь А, В үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ
АУДИТОРЫН ОРЛОГЧ



Я.САМБУУНЯМ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан**

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон.

/мянган төгрөгөөр/

Тайлангийн үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	187,311,104.0	15,295,607.8
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	5,182,045.6	23,144.7
АВЛАГА	1,866,659.1	657,359.1
УРЬДЧИЛГАА	4,082,080.5	3,776,338.7
БАРАА МАТЕРИАЛ	3,924,220.0	4,491,657.0
БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	172,256,098.9	6,347,108.4
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	144,546,871.6	162,595,368.2
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	144,546,871.6	162,595,368.2
Биет хөрөнгө	131,324,143.6	148,889,035.6
Биет бус хөрөнгө	13,222,727.9	13,706,332.6
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	331,857,975.6	177,890,976.0
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	5,344,991.7	270,743.4
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	5,344,991.7	270,743.4
Өглөг	5,344,991.7	270,743.4
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	326,512,983.9	177,620,232.6
Засгийн газрын хувь оролцоо	326,512,983.9	177,620,232.6
Засгийн газрын оруулсан капитал	53,863,018.9	55,031,145.7
Хуримтлагдсан үр дүн	252,505,687.6	102,445,466.7
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	20,144,277.5	20,143,620.1
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	331,857,975.6	177,890,976.0

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Тайлангийн үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	265,777,268.4	104,755,205.3
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	151,118,775.8	23,683,179.9
Нийтлэг татварын бус орлого	151,118,775.8	23,683,179.9
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	114,658,492.6	81,072,025.4
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	82,503,519.3	86,705,459.3
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	82,503,519.3	86,705,459.3
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	71,367,241.9	79,094,577.3
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	15,031,957.7	21,956,197.8
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,849,008.2	2,686,233.5
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	8,445,971.5	243,694.9
Хангамж, бараа материалын зардал	929,262.9	1,045,526.8
Нормативт зардал	250,932.2	482,568.7
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,155,245.5	832,263.9
Томилолт, зочны зардал	129,715.1	75,785.8
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	18,145,228.0	30,823,040.4
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,260,661.4	20,949,265.4
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,305,536.9	7,610,882.1
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	183,273,749.1	18,049,746.0
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	0.0	23,325.0
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,028,103.8	588,890.1
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	180,245,645.3	17,484,180.8

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Тайлангийн үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	125,483,748.5	81,569,100.8
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	9,634,845.9	270,115.0
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	115,848,902.6	81,298,985.8
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	85,677,004.1	85,205,940.8
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	85,677,004.1	85,205,940.8
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	75,563,715.2	77,634,971.7
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	15,042,020.9	22,076,879.1
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,854,910.0	2,686,142.2
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	8,344,789.0	242,406.8
Хангамж, бараа материалын зардал	529,032.3	470,737.7
Нормативт зардал	144,764.2	1,512,401.7
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,101,611.2	1,638,705.4
Томилолт, зочны зардал	131,434.8	75,278.3
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	19,833,548.8	29,746,850.6
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,581,604.0	19,185,569.9
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,113,288.9	7,570,969.1
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	39,806,744.4	(3,636,840.0)
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	34,624,698.8	1,522,060.9
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	34,624,698.8	1,522,060.9
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(34,624,698.8)	(1,522,060.9)
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	5,182,045.6	(5,158,900.9)
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	5,182,045.6
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	5,182,045.6	23,144.7

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон.

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	53,863,018.9	20,144,277.5	72,260,042.3	146,267,338.7
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	53,863,018.9	20,144,277.5	72,260,042.3	146,267,338.7
Тайлант үеийн үр дүн			180,245,645.3	180,245,645.3
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	53,863,018.9	20,144,277.5	252,505,687.6	326,512,984.0
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	1,168,126.8	(657.4)	(167,544,401.7)	(166,376,932.3)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	55,031,145.7	20,143,620.1	84,961,285.9	160,136,051.7
Тайлант үеийн үр дүн			17,484,180.8	17,484,180.8
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	55,031,145.7	20,143,620.1	102,445,466.7	177,620,232.5

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон.

/төгрөгөөр/

Тайлангийн үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	72,395,836,500.00	67,411,182,760.12	4,984,653,739.88	93.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	72,395,836,500.00	67,411,182,760.12	4,984,653,739.88	93.1
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	67,505,488,700.00	62,546,899,866.07	4,958,588,833.93	92.7
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	21,321,751,200.00	20,166,179,609.64	1,155,571,590.36	94.6
Үндсэн цалин	11,896,692,300.00	11,773,424,416.56	123,267,883.44	99.0
Нэмэгдэл	6,382,417,800.00	5,032,371,939.54	1,350,045,860.46	78.8
Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,484,016,500.00	1,941,082,867.26	(457,066,367.26)	130.8
Урамшуулал	1,558,624,600.00	1,416,484,400.28	142,140,199.72	90.9
Гэрээт ажлын хөлс	-	2,815,986.00	(2,815,986.00)	
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,665,225,100.00	2,479,118,777.28	186,106,322.72	93.0
Тэтгэврийн даатгал	1,812,353,100.00	1,703,391,420.72	108,961,679.28	94.0
Тэтгэмжийн даатгал	213,218,100.00	202,046,200.85	11,171,899.15	94.8
ҮОМШӨ-ний даатгал	107,743,600.00	104,697,622.53	3,045,977.47	97.2
Ажилгүйдлийн даатгал	105,474,300.00	93,476,229.64	11,998,070.36	88.6
Эрүүл мэндийн даатгал	426,436,000.00	375,507,303.54	50,928,696.46	88.1
Байр ашиглалттай холбоотой тогмол зардал	226,151,300.00	226,151,300.00	-	100.0
Гэрэл, цахилгаан	104,212,400.00	104,212,400.00	-	100.0
Түлш, халаалт	85,755,500.00	85,755,500.00	-	100.0
Цэвэр, бохир ус	36,183,400.00	36,183,400.00	-	100.0
Хангамж, бараа материалын зардал	347,271,100.00	333,383,282.94	13,887,817.06	96.0
Бичиг хэрэг	47,313,600.00	49,444,274.05	(2,130,674.05)	104.5
Тээвэр, шатахуун	75,569,100.00	71,346,439.00	4,222,661.00	94.4
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	64,113,700.00	62,265,743.06	1,847,956.94	97.1
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	31,086,000.00	27,627,393.00	3,458,607.00	88.9
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	129,188,700.00	122,699,433.83	6,489,266.17	95.0
Нормативт зардал	1,777,991,800.00	1,509,322,708.68	268,669,091.32	84.9
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	418,558,600.00	418,558,522.00	78.00	100.0
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,359,433,200.00	1,090,764,186.68	268,669,013.32	80.2
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,372,560,500.00	2,328,532,603.00	44,027,897.00	98.1
Багаж, техник, хэрэгсэл	1,594,260,100.00	1,538,169,295.00	56,090,805.00	96.5
Тавилга	46,956,000.00	46,938,000.00	18,000.00	100.0
Урсгал засвар	731,344,400.00	743,425,308.00	(12,080,908.00)	101.7
Томилолт, зочны зардал	76,450,200.00	67,060,640.00	9,389,560.00	87.7
Дотоод албан томилолт	76,450,200.00	67,060,640.00	9,389,560.00	87.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	30,944,270,800.00	29,109,271,348.11	1,834,999,451.89	94.1
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,829,219,200.00	29,016,825,664.27	1,812,393,535.73	94.1
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	18,428,000.00	11,309,400.00	7,118,600.00	61.4
Даатгалын үйлчилгээ	9,981,200.00	8,433,344.00	1,547,856.00	84.5
Тээврийн хэрэгслийн татвар	3,349,600.00	1,686,493.00	1,663,107.00	50.3
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	1,340,000.00	523,700.00	816,300.00	39.1
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	25,620,700.00	24,234,899.84	1,385,800.16	94.6
Газрын төлбөр	56,332,100.00	46,257,847.00	10,074,253.00	82.1
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,773,816,700.00	6,327,879,596.42	1,445,937,103.58	81.4
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,701,212,200.00	6,267,239,662.42	1,433,972,537.58	81.4

Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	72,604,500.00	60,639,934.00	11,964,566.00	83.5
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,890,347,800.00	4,864,282,894.05	26,064,905.95	99.5
Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	117,905,600.00	113,905,638.00	3,999,962.00	96.6
Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	117,905,600.00	113,905,638.00	3,999,962.00	96.6
Бусад урсгал шилжүүлэг	4,772,442,200.00	4,750,377,256.05	22,064,943.95	99.5
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	76,380,000.00	76,380,000.00	-	100.0
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	3,847,137,200.00	3,844,170,000.00	2,967,200.00	99.9
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	522,268,000.00	509,011,747.05	13,256,252.95	97.5
Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	215,206,800.00	215,206,679.00	121.00	100.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	111,450,200.00	105,608,830.00	5,841,370.00	94.8
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	72,395,836,500.00	67,592,327,910.12	4,803,508,589.88	93.4
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	72,395,836,500.00	67,363,521,310.12	5,032,315,189.88	93.0
Улсын төсвөөс санхүүжих	72,395,836,500.00	67,363,521,310.12	5,032,315,189.88	93.0
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	228,806,600.00	(228,806,600.00)	-
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	191,329,150.00	(191,329,150.00)	-
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	37,477,450.00	(37,477,450.00)	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	5,182,045,600.00	5,182,045,600.00	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	23,144,688.80	23,144,688.80	-
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ				
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	33	33	0	100.0
Төсвийн байгууллага	33	33	0	100.0
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	923	862	61	93.4
Удирдах ажилтан	37	34	3	91.9
Гүйцэтгэх ажилтан	562	522	40	92.9
Үйлчлэх ажилтан	324	306	18	94.4
ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	923	862	61	93.4
Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	98	96	2	98.0
ШУ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮШУ)	8	8	-	100.0
Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	357	315	42	88.2
Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	13	13	-	100.0
Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	447	430	17	96.2

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон.

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөлт	Гүйцэтгэл
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	12,988,523,546.22
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	12,930,913,928.22
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	12,284,493,898.53
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	-	1,910,699,496.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	-	207,023,382.18
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	-	16,255,540.32
Хангамж, бараа материалын зардал	-	140,546,421.00
Нормативт зардал	-	3,520,000.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	297,930,740.00
Томилолт, зочны зардал	-	8,217,660.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	1,783,474,909.53
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	7,916,825,749.50
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	646,420,029.69
Бусад урсгал шилжүүлэг	-	382,370,722.00
Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	264,049,307.69
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	57,609,618.00
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	12,988,523,546.22
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	52,023,000.00
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	5,571,940,536.98
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	5,428,311,590.24
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	1,936,248,419.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар илэрсэн нягтлан бодох бүртгэл тайлагналтай холбоотой 48,162.1 сая төгрөгийн 42 алдааг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд залруулсан.

Залруулсан алдаа: Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайланд мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан 41,142.4 сая төгрөгийн 1 алдааг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд залруулга хийлгэлээ. Үүнд:

- БТСУХ-ны төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг хөтөлбөр, арга хэмжээ зориулалтаар нь бүрэн гаргаж тайлагнаагүй.

Залруулсан алдаа: Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой 4,542.1 сая төгрөгийн 38 алдааг санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэсэн байна. Үүнд:

- Баян-Өлгий аймгийн БТСГ-т 3.9 сая төгрөг,
- Говь-Алтай аймгийн БТСГ-т 39.1 сая төгрөг,
- Дорноговь аймгийн БТСГ-т 951.1 сая төгрөг,
- Дундговь аймгийн БТСГ-т 32.5 сая төгрөг,
- Орхон аймгийн БТСГ-т 33.9 сая төгрөг,
- Өвөрхангай аймгийн БТСГ-т 17.7 сая төгрөг,
- Өмнөговь аймгийн БТСГ-т 1,538.3 сая төгрөг,
- Төв аймгийн БТСГ-т 216.6 сая төгрөг
- Ховд аймгийн БТСГ-т 21.1 сая төгрөг,
- Хөвсгөл аймгийн БТСГ-т 1,549.6 сая төгрөг,
- Нийслэлийн БТСГ-т 138.2 сая төгрөг,

Түүврийн байгууллагад 2,477.5 сая төгрөгийн мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсантай холбоотой 3 алдаа илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд

- БТСУХ төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан гаргахдаа хөтөлбөр, арга хэмжээгээр бүрэн тайлагнаагүй, санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн өмнөх оны үйл ажиллагааны нийт үр дүн Санхүүгийн байдлын тайлангаарх эхний үлдэгдлийн тайлант оны үр дүнгээс 1,929.9 сая төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн;
- Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв 547.6 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийн тайланг холбогдох хууль, тогтоомж, журмын дагуу бэлтгэж ирүүлээгүй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар нийт 18,667.7 сая төгрөгийн 106 зөрчил илэрснээс 61.8 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэх 24 төлбөрийн акт тогтоож, 16,561.9 сая төгрөгийн зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх 28 албан шаардлага хүргүүлж, 2,044.0 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, санхүүгийн удирдлагыг сайжруулах 54 зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

Залруулагдаагүй 18,667.7 сая төгрөгийн алдаа зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаараа буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг бөгөөд мөн өргөн тархсан тул “**Сөрөг**” дүгнэлт өглөө.

4.1 Харьяа орон нутгийн байгууллагууд

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн аудитаар 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 35 төсвийн байгууллагын санхүүгийн тайлан нэгтгэснээс 18 байгууллагад

дүгнэлт гаргаж, 15 байгууллагыг аудитын түүвэрт хамруулсан, 2 байгууллага дараах шалтгаанаар аудитад хамрагдаагүй.

Спортыг дэмжих сан төсөв батлагдсан ч гүйцэтгэл гараагүй, биеийн тамир спортын улсын хорооны хөрөнгө оруулалт шинэ бүтэц зохион байгуулалтаар Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын яаманд шилжсэн шалтгаанаар тус тус энэхүү аудитад хамрагдаагүй.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” 16 дүгнэлт, Өмнөговь аймгийн Биеийн тамир, спортын газар болон Ховд аймгийн Биеийн тамир, спортын газарт “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт нийт 1,341.3 сая төгрөгийн 87 зөрчил илэрснээс 57.7 сая төгрөгийн 21 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 510.4 сая төгрөгийн 21 зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлж, 773.2 сая төгрөгийн 45 зөрчлийг арилгах, арилгах санхүүгийн удирдлагыг сайжруулах зөвлөмжийг хүргүүлсэн байна.

4.2 Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Албан шаардлага

1. Тайлант оны эхний хагас жилийн байдлаар 15,409.3 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг улсын төсвөөс олгосон боловч гэрээний биелэлтийг спортын холбоод бүрээр дүгнэж баталгаажуулаагүй, санхүү, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс болон хяналт шинжилгээ үнэлгээ дотоод аудитын хэлтсээс гүйцэтгэлийг дүгнэж, баталгаажуулаагүй байхад санхүүжилтийг бүрэн олгосон байна. Мөн хэлэлцүүлэг, тэмцээн уралдаан зохион байгуулах зэрэг зардлын гүйцэтгэлд тавих дотоод хяналт хангалтгүй байна.

Энэ нь Монгол Улсын сайд Олимп, нийтийн биеийн тамир спортын үндэсний хорооны даргын 2023 оны А/22 дугаар тушаалаар батлагдсан “Үндэсний шигшээ багийг бүрдүүлэх спортын төрлийг сонгох, санхүүжүүлэх журам”-ын 4.7 "Биеийн тамир, спортын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, спортын холбооны хооронд байгуулсан энэ журмын 4.4-т заасны дагуу байгуулах гэрээ нь тухайн төсвийн жилд хэрэгжих бөгөөд гэрээг хагас, бүтэн жилээр дүгнэсний үндсэн дээр нэг жилээр сунгана", 4.15 "Ажлын хэсэг нь спортын холбоотой байгуулсан тухайн жилийн гэрээг дүгнэж, үйл ажиллагааны аудитын тайланг хэлэлцсэний үндсэн дээр энэ журмын дагуу олгох санхүүжилт, багийн орон тоог нэмэгдүүлэх болон бууруулах талаар дүгнэлтийг гаргана", 4.22 "Биеийн тамир, спортын улсын хорооны Хяналт шалгалтын нэгжээс эрсдэлийн үнэлгээнд суурилсан санхүүгийн болон үйл ажиллагааны шалгалтыг батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу сонгогдсон спортын холбоодод жил бүр хийх үүрэгтэй", Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх", 15 дугаар зүйлийн 15.4.1 "төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн энэ хуулийн 14.2.2, 14.2.3, 14.2.5, 14.2.8–д заасан болон төсвийн шууд захирагчийн энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх", 16 дугаар зүйлийн 16.5.6 “дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Спортын холбоодод улсын төсвөөс санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх гэрээний биелэлтийг хууль, журамд заасны дагуу хагас, бүтэн жилээр хянаж, баталгаажуулаагүй байгаа зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг ирүүлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих дотоод хяналт хангалтгүй байгаагаас тайлант оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийцлийн буюу

бусад хууль тогтоомжийн асуудалтай холбоотой 8,770.6 сая төгрөгийн, санхүүгийн 18,667.7 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх", 15 дугаар зүйлийн 15.4 "Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь түүнд харьяалагдах төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ", 15.4.1 "төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн энэ хуулийн 14.2.2, 14.2.3, 14.2.5, 14.2.8–д заасан болон төсвийн шууд захирагчийн энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх", 16.5.6 "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" гэж тус тус заасныг бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын санхүү, төсвийн үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлэх дотоод хяналтыг сайжруулан хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн.

3. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчиж харьяа 10 байгууллага 422.9 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. /Биеийн тамир, спортын улсын хороо, Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв, Нийслэлийн Биеийн тамир, спортын газар, Говьсүмбэр аймгийн Биеийн тамир, спортын газар, Говь-Алтай аймгийн Биеийн тамир, спортын газар, Дархан-Уул аймгийн Биеийн тамир, спортын газар, Дорнод аймгийн Биеийн тамир, спортын газар, Орхон аймгийн Биеийн тамир, спортын газар, Өмнөговь аймгийн Биеийн тамир, спортын газар, Хэнтий аймгийн Биеийн тамир, спортын газар/

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1 "зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах", 12 дугаар зүйлийн 12.1 "Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно: 12 дугаар зүйлийн 12.1.4 "хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад зардлыг санхүүжүүлэх", "Худалдан авах бараа, үйлчилгээний төрөл нэмэгдэх тохиолдолд энэ хуулийн 14.1-д зааснаар хүсэлтийг тухай бүр хүргүүлнэ", 14 дүгээр зүйлийн 14.4 "Цахим дэлгүүрт байршуулсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно", 15 дугаар зүйлийн 15.1 "Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно: 15.1.3 хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох; 15.1.4 "Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Улсын Их Хурлаас баталсан хууль тогтоомж, Засгийн газрын болон аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргын шийдвэр, тэдгээрийн хэрэгжилт, цаг үеийн шинжтэй мэдээ, мэдээллийг олон нийтэд хүргэх, сурталчлан таниулахаас бусад зорилгоор байгууллага, хамт олныг сурталчлах, салбарын болон байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой нэвтрүүлэг, контент, баримтат болон цуврал киноны уран бүтээл зэргийг санхүүжүүлэх", Төсвийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4.1 "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн энэ хуулийн 14.2.2, 14.2.3, 14.2.5, 14.2.8–д заасан болон төсвийн шууд захирагчийн энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх" 16.5.6 "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" гэж тус тус заасантай нийцэхгүй, дотоод хяналт хангалттай хэрэгжүүлээгүйгээс шалтгаалж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын санхүү, төсвийн үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлэх дотоод хяналтыг сайжруулан алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлсэн.

4.3 Түүврийн байгууллага

4.3.1 Төлбөрийн акт

1. Биеийн тамир спортын улсын хорооны дарга нь эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэргүйгээр 2.4 сая төгрөгийн урамшуулал авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.2 “батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах зарцуулалтад нь хяналт тавих”, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 “Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Улсын төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоосон.

2. Биеийн тамир спортын улсын хорооны ахмадын тэмдэглэлт өдөр, цагаан сарын баярын өдрийг тохиолдуулан ахмад настнуудад зориулан хүндэтгэл үзүүлэхдээ өөрийн байгууллагаас тэтгэвэрт гараагүй ахмадын нэрсийг оруулж тооцсоноос 0.6 сая төгрөг илүү шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Ахмад настны тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 “Жил бүрийн Цагаан сар: билгийн тооллын хаврын тэргүүн сарын шинийн нэгэн, Ахмадын өдөр: 10 дугаар сарын 1-ний өдрийг тохиолдуулан аж ахуйн нэгж, байгууллага бүр ажиллаж байсан ахмад настанд хүндэтгэл үзүүлж, бэлэг дурсгалын зүйл гардуулна”, 12.5 “Ажиллаж байсан аж ахуйн нэгж, байгууллага нь дампуурсан буюу татан буугдсан болон бусад шалтгаанаар харьяалах аж ахуйн нэгж, байгууллага байхгүй болсон ахмад настныг сум, дүүргийн Засаг даргын Тамгын газар, бүртгэж Цагаан сар: билгийн тооллын хаврын тэргүүн сарын шинийн нэгэн, Ахмадын өдөр: 10 дугаар сарын 1-ний өдрийг тохиолдуулан хүлээн авч хүндэтгэл үзүүлнэ” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү шилжүүлсэн төлбөрийг улсын төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоосон.

3. Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төвийн холбогдох ажилтнууд хувийн автомашинд 1.1 сая төгрөгийн шатахуун олгож, төсвийг зориулалтын бусаар зарцуулсан.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 “үр ашигтай байх”, 4.1.9 “хариуцлагатай байх” 4.2.1 “зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг энгийн ойлгомжтой, тууштай, өндөр сахилга баттайгаар зохион байгуулах” Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.2 “батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих”, 16.5.5 “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2 “батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Улсын төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоосон.

4.3.2 Албан шаардлага

1. Биеийн тамир, спортын улсын хороо Олон улсын хүүхдийн спортын 10 дугаар наадмын төсөвт тусгагдаагүй тоног төхөөрөмж, хэрэглэл, материалыг худалдан авахад 15.0 сая төгрөг, түрээсээр тоног төхөөрөмж ашигласны төлбөрт 19.8 сая төгрөг, чөлөөт бөхийн үндэсний шигшээ багийн бүрэлдэхүүнд багтаагүй 42 хүнийг дотоодын бэлтгэл цугларалтад оролцуулсан байр, хоолны төлбөрт 148.1 сая төгрөг, ширээний теннисний үндэсний шигшээ багийн бүрэлдэхүүнд багтаагүй 10 хүнийг дотоод бэлтгэл цугларалтад оролцуулсан байр, хоолны төлбөрт 33.9 сая төгрөг, улсын төсвөөс санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх гэрээнд тусгагдаагүй 34.0 сая төгрөгийн зардлыг сургуулийн өмнөх насны хүүхдүүдийн уран хөдөлгөөнт гимнастикийн уралдаант тэмцээнд, 280.4 сая төгрөгийг "Гимнастрада-2024" Ази тивийн аварга шалгаруулах тэмцээнд, 84.3 сая төгрөгийг тамирчдын эмчилгээ, сувилгаанд төсвийг тус тус зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3 “төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах”, Монгол Улсын сайд Олимп, нийтийн биеийн тамир спортын үндэсний хорооны даргын 2023 оны А/22 дугаар тушаалаар батлагдсан “Үндэсний шигшээ багийг бүрдүүлэх спортын төрлийг сонгох, санхүүжүүлэх журам”-ын 4.1 "Спортын холбоонд улсын төсвөөс санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулахгүй байгаа зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг ирүүлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Биеийн тамир спортын улсын хороо ахмадын санг зохих журмын дагуу байгуулаагүй боловч уг сангийн зориулалтыг үндэслэн байгууллагын төсөвт зардлаас 24.8 сая төгрөгийн зардлыг зарцуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 24 дүгээр зүйлийн 24.7 “Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.2-д заасан нийтээр тэмдэглэх тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөгт зориулж зарцуулахыг хориглоно”, Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7 “Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр "Ахмадын сан" байгуулах бөгөөд Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журмыг Засгийн газар батална”, Засгийн газрын 2024 оны 243 дугаар тогтоолоор баталсан Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журмын 3 дугаар бүлгийн 3.12 “Төсвийн байгууллагын удирдлага нь ахмадын сан байгуулан ажиллуулах тухай тушаалыг баталж, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүсэлт хүргүүлж, ахмадын сангийн дансыг нээлгэнэ” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулахгүй байгаа зөрчлийг таслан зогсоож арилгах, ахмадын санг зохих журмын дагуу байгуулах албан шаардлага хүргүүлсэн.

3. Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв 1.7 сая төгрөгийн зардлыг зарцуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, 24 дүгээр зүйлийн 24.7 “Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.2-д заасан нийтээр тэмдэглэх тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөгт зориулж зарцуулахыг хориглоно”, Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7 “Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр “Ахмадын сан” байгуулах бөгөөд Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журмыг Засгийн газар батална”, Засгийн газрын 2024 оны 243 дугаар тогтоолоор баталсан Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журмын 3 дугаар бүлгийн 3.12 “Төсвийн байгууллагын удирдлага нь ахмадын сан байгуулан ажиллуулах тухай тушаалыг баталж, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүсэлт хүргүүлж, ахмадын сангийн дансыг нээлгэнэ” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулахгүй байгаа зөрчлийг таслан зогсоож арилгах, ахмадын санг зохих журмын дагуу байгуулах албан шаардлага хүргүүлсэн.

4. Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв Олимп, нийтийн биеийн тамир, спортын үндэсний хорооны даргын 2023 оны 3 дугаар сарын 29-ний А/06 дугаар тушаалаар баталсан “Төлбөртэй үйлчилгээний журам, үйлчилгээний төрөл, үнийн жагсаалт батлах тухай” журмыг мөрдөхгүй байгаагаас орлого дутуу төвлөрүүлэх эрсдэлтэй байгаа талаар өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Энэ Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2 “аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана”, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.4 “төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/106 дугаар тушаалаар батлагдсан төрийн аудитын байгууллагаас аудит хийх журмын 19.1 “шалгагдагч этгээд аудитаар өгсөн зөрчил дутагдлыг арилгах, асуудлыг шийдвэрлэхэд чиглэсэн зөвлөмжийн дагуу зохих ёсоор арга хэмжээ авч, залруулах ажлыг зохион байгуулсан байна” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг ирүүлэх албан шаардлага хүргүүлсэн.

4.3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Түүврийн байгууллага

4.3.3.1. Төсвийн төлөвлөлт, орлоготой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Биеийн тамир спортын улсын хороо заалны болон бусад түрээсээр 196.8 сая төгрөгийн орлого олж үр дүнгийн тайланд туслах үйл ажиллагааны орлого дансанд тайлагнасан боловч туслах үйл ажиллагааны орлогыг тухайн жилийн төсөвт тусгаагүй, тухайн орлогыг олохтой холбоотой бус албан хаагчдын нийгмийн асуудлыг

шийдвэрлэх зардалд 86.9 сая төгрөг зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.4 "Туслах үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг төсвийн жилийн дундуур авсан бол түүний төсвийг нэмэлт төсөв хэлбэрээр, бусад тохиолдолд тухайн жилийн төсөвт тусган хэрэгжүүлнэ." гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Туслах үйл ажиллагааны орлогыг төлөвлөж зохих журмын дагуу НББ-д тусган уг орлогыг олоход гарсан зардалд зориулж зарцуулж байх.

4.3.3.2. Мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Биеийн тамир спортын улсын хороо төсвийн захирагчийн мөнгөн гүйлгээний зарцуулалтыг нэгдсэн цахим системийн дүнтэй тулган шалгахад 46.8 сая төгрөгийн зөрүүтэй байна. Энэ нь Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.14."төлбөрийн баримт" гэж тухайн төлбөр тооцоо хийгдсэнийг нотлох он, сар, өдөр, дахин давтагдашгүй төлбөрийн дугаар бүхий нэгдсэн системээр баталгаажсан, албан татвар суутган төлөгч буюу худалдаа эрхлэгчийг таних тэмдэг бүхий нэр, хаяг, татвар төлөгчийн дугаар, худалдаа хийгдсэн бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, код, тоо хэмжээ, үнэ, төлбөр тооцооны болон татварын дүн зэрэг мэдээллийг агуулсан зориулалтын тоног төхөөрөмжөөс гаргасан цаасан болон цахим баримтыг; 17.3.2."бараа, ажил, үйлчилгээг борлуулсан тухай бүр төлбөрийн баримтыг татвар төлөгчид олгоно"; 17.6."Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нэгдсэн цахим системийн дүнгээс зөрүүтэй гүйлгээг тухай бүр тулгалт хийн илрүүлж шалтгааныг тодруулж шийдвэрлэж байх.

4.3.3.3. Авлага, өр төлбөртэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: БТСУХ Төсвийг зохистой удирдаагүйгээс тайлант онд 561.7 сая төгрөгийн авлага барагдуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Авлагыг тухай бүрд тооцож үүсгэхгүй төсвийг зохистой удирдах.

4.3.3.4. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Биеийн тамир спортын улсын хорооны үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 35 төрлийн 1,904.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг ашиглах болон дахин үнэлүүлэн, бодит үнэ цэнээр бүртгэх асуудлыг холбогдох байгууллагаар шийдвэрлүүлэх талаар арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх" журмын 7 дугаар зүйлд "Хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох", УСНББОУС 17-д Үндсэн хөрөнгө дансны үнэ ба бодит үнэ цэнийн хооронд материаллаг зөрүү гаргахгүй байх үүднээс тайлагналын үеийн эцэс бүрд хөрөнгийн бодит үнэ цэнэ, ашиглалтын хугацааг тооцож үздэг байх, шаардлагатай бол хөрөнгийг дахин үнэлэх, мөн тус стандартын Элэгдүүлэх дүн ба элэгдүүлэх хугацаа хэсэгт "Хөрөнгийн үлдэх өртөг ба ашиглалтын хугацааг хамгийн багадаа санхүүгийн жил бүрийн эцэст хянах ёстой" заалттай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгийг ашиглах болон дахин үнэлүүлж хөрөнгийг бодит үнэн цэнээр тайлагнаж байх.

4.3.3.5. Урсгал зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: 1. Биеийн тамир спортын улсын хороо үндэсний шигшээ багийн холбоодын цалин нийгмийн даатгалтай холбоотой өр төлбөр хэдэн төгрөг нь тодорхой бус байхад санхүүжилтэд нөлөөлүүлээгүй, чөлөөт бөхийн үндэсний шигшээ багийн тамирчдад улсын төсвөөс санхүүжүүлэх журамд тусгагдаагүй тэмцээний дараах сэргэлтийн бэлтгэлд 86.9 сая төгрөгийг, нэр бүхий тамирчдын эмчилгээний зардалд 40.8 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Энэ нь Монгол Улсын сайд Олимп, нийтийн биеийн тамир спортын үндэсний хорооны даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 22-ны А/22 тоот тушаал Үндэсний шигшээ багийг бүрдүүлэх спортын төрлийг сонгох, санхүүжүүлэх журам 4.1. "Спортын холбоонд улсын төсвөөс санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх: 4.1.1. Бэлтгэл хийх заал, танхим болон түрээсийн төлбөр, 4.1.2. Бэлтгэлийн хувцас, 4.1.3. Тэмцээний хувцас, 4.1.4. Спортын хэрэглэл, материал, 4.1.5. Эм, витамин, тариа, боолт хэрэгсэл, нэмэлт бүтээгдэхүүн, 4.1.6. Эмнэлгийн үзлэг, оношилгоо, 4.1.7. Сургалт, сорил, судалгаа, 4.1.8. Даатгал, 4.1.9. Дотоодын бэлтгэл цугларалт, 4.1.10. Гадаадын бэлтгэл цугларалт, 4.1.11. Олон улс, тив, дэлхийн тэмцээн, наадамд оролцох зардал, 4.1.12. Засгийн газраас тогтоосон цалин, урамшуулал" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үндэсний шигшээ багийн санхүүжүүлэх журмыг боловсронгуй болгох, тамирчдын зарцуулах зардлын эдийн засгийн ангиллыг төсвийн тухай хууль тогтоомжид нийцүүлэн хянах боломжтойгоор илүү тодорхой болгож, зардал тус бүрээр үнэн зөв тайлагнадаг болох

Илрүүлэлт: 2. Биеийн тамир спортын улсын хороо байгууллага, хамт олныг сурталчлах, салбарын болон байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой баримтат киноны уран бүтээлд 90.0 сая төгрөгийг санхүүжүүлсэн.

Төрийн хэмнэлтийн хууль 15 дугаар зүйл 15.1.4. "Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Улсын Их Хурлаас баталсан хууль тогтоомж, Засгийн газрын болон аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргын шийдвэр, тэдгээрийн хэрэгжилт, цаг үеийн шинжтэй мэдээ, мэдээллийг олон нийтэд хүргэх, сурталчлан таниулахаас бусад зорилгоор байгууллага, хамт олныг сурталчлах, салбарын болон байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой нэвтрүүлэг, контент, баримтат болон цуврал киноны уран бүтээл зэргийг санхүүжүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллага, хамт олныг сурталчлах, салбарын болон байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой хэмнэж болох бусад зардлуудыг хэмнэж ажиллах

Илрүүлэлт: 3. Төсвийн захирагч 128.0 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авахдаа цахим дэлгүүрт тайлант оны худалдан авалтын захиалга, хүсэлтийг хүргүүлээгүй, цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийгээгүй байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 "Цахим дэлгүүрт байршуулсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийх, худалдан авалтын захиалга хүргүүлэн төсвийн зардлыг хэмнэж ажиллах

Илрүүлэлт: 4. Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв тайлант онд 32.8 сая төгрөгийн зардлыг эдийн засгийн ангилал зөрчиж, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж /210801/ зардлын данснаас шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4.үнэн зөв байх; 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийг эдийн засгийн ангиллын дагуу үнэн зөв төлөвлөж бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөрөөс гүйлгээ хийхгүй байх

Илрүүлэлт: 5. Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв ажилтан, албан хаагчдын ашиглаж буй эд хөрөнгийг дахин давтагдашгүй кодоор бүртгэлжүүлж, хяналт тавьж ажиллаагүй бөгөөд өмчийн хадгалалт, хамгаалалт, хяналтын зохион байгуулалт хангалтгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай 67 дугаар зүйл "Дотоодын хяналт шалгалт 67.1-т Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна", "67.2-т Өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтад бүртгэлээр тавих хяналт шалгалтыг тухайн хуулийн этгээдийн ерөнхий нягтлан бодогч хариуцна"; гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Албан хаагчдын ашиглаж буй эд хөрөнгийг дахин давтагдашгүй кодоор бүртгэлжүүлэн, нягтлан бодох бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

5.1 Аудитаар санхүүгийн тайлантай холбоотой 48,162.1 сая төгрөгийн 42 алдаа илэрснийг аудитын явцад залруулсан.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсантай холбоотой		Буруу тусган илэрхийлсэнтэй холбоотой		Математик тооцоололтой холбоотой		НББ-ийн бодлогыг буруу хэрэгжүүлсэнтэй холбоотой		Үүнээс залруулсан	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Баян-Өлгий аймгийн БТСГ	1	3,940.1	-	-	-	-	-	-	1	3,940.1	1	3,940.1
Говь-Алтай аймгийн БТСГ	3	39,118.6	2	37,668.6	1	1,450.0	-	-	-	-	3	39,118.6
Дорноговь аймгийн БТСГ	6	951,052.0	1	102,074.3	2	845,264.4	2	2,528.6	1	1,184.7	6	951,052.0
Дундговь аймгийн БТСГ	3	32,477.6	1	1,498.0	1	652.1	-	-	1	30,327.4	3	32,477.6
Орхон аймгийн БТСГ	1	33,999.2	-	-	1	33,999.2	-	-	-	-	1	33,999.2
Өвөрхангай аймгийн БТСГ	2	17,702.7	-	-	2	17,702.7	-	-	-	-	2	17,702.7
Өмнөговь аймгийн БТСГ	9	1,538,340.1	-	-	-	-	-	-	9	1,538,340.1	9	1,538,340.1
Төв аймгийн БТСГ	6	216,612.5	-	-	6	216,612.5	-	-	-	-	6	216,612.5
Ховд аймгийн БТСГ	2	21,083.4	1	16,912.2	1	4,171.2	-	-	-	-	2	21,083.4
Хөвсгөл аймгийн БТСГ	3	1,549,632.2	2	1,523,832.2	1	25,800.0	-	-	-	-	3	1,549,632.2
Нийслэлийн Биеийн тамир, спортын газар	2	138,190.3	1	11,614.0	1	126,576.3	-	-	-	-	2	138,190.3
Харьяа байгууллагын дүн	38	4,542,148.7	8	1,693,599.3	16	1,272,228.5	2	2,528.6	12	1,573,792.3	38	4,542,148.7
Биеийн тамир спортын улсын хороо	2	1,929,952.2	2	1,929,952.2	-	-	-	-	-	-	2	1,929,952.2
Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв	1	547,556.6	1	547,556.6	-	-	-	-	-	-	1	547,556.6
Түүврийн байгууллага дүн	3	2,477,508.8	3	2,477,508.8	-	-	-	-	-	-	3	2,477,508.8
Биеийн тамир спортын улсын хорооны дарга	1	41,142,418.2	1	41,142,418.2	-	-	-	-	-	-	1	41,142,418.2
Нийт дүн	42	48,162,075.7	12	45,313,526.3	16	1,272,228.5	2	2,529.6	12	1,573,792.3	42	48,162,075.7

5.2 Аудитаар нийт 18,667.7 сая төгрөгийн 106 зөрчил илэрснээс 61.8 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэх 24 төлбөрийн акт тогтоож, 16,561.9 сая төгрөгийн зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх 28 албан шаардлага хүргүүлж, 2,044.0 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, санхүүгийн удирдлагыг сайжруулах 54 зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Архангай аймгийн БТСГ	3	11,160.6	1	996.2	1	10,164.4	1	-
Баян-Өлгий аймгийн БТСГ	2	2,425.1	1	954.0	1	1,471.1	-	-
Булган аймгийн БТСГ	5	3,351.7	2	728.0	1	2,207.8	2	415.9
Говь-Алтай аймгийн БТСГ	1	5,559.6	-	-	1	5,559.6	-	-
Говьсүмбэр аймгийн БТСГ	2	7,580.8	1	6,867.9	-	-	1	712.9
Дархан-Уул аймгийн БТСГ	1	1,471.0	-	-	1	1,471.0	-	-
Дорноговь аймгийн БТСГ	1	816.1	-	-	1	816.1	-	-
Дорнод аймгийн БТСГ	2	3,123.9	-	-	2	3,123.9	-	-
Дундговь аймгийн БТСГ	2	9,726.0	2	9,726.0	-	-	-	-
Завхан аймгийн БТСГ	1	10,677.4	-	-	-	-	1	10,677.4
Орхон аймгийн БТСГ	4	4,454.0	4	4,454.0	-	-	-	-
Өмнөговь аймгийн БТСГ	8	255,982.4	-	-	6	240,382.4	2	15,600.0
Сүхбаатар аймгийн БТСГ	3	-	-	-	-	-	3	-
Төв аймгийн БТСГ	5	6,182.1	1	500.0	-	-	4	5,682.1
Увс аймгийн БТСГ	1	4,846.5	-	-	-	-	1	4,846.5
Ховд аймгийн БТСГ	3	55,058.7	2	23,618.7	-	-	1	31,440.0
Хөвсгөл аймгийн БТСГ	9	8,629.8	2	4,065.5	1	-	6	4,564.3
Хэнтий аймгийн БТСГ	4	5,766.0	3	4,295.0	1	1,471.0	-	-
Нийслэлийн Биеийн тамир, спортын газар	4	10,748.2	-	-	2	5,100.5	2	5,647.7
Багануур дүүргийн БТСХ	3	19,284.6	1	487.5	-	-	2	18,797.1
Багахангай дүүргийн БТСХ	2	24,632.0	-	-	1	-	1	24,632.0
Баянгол дүүргийн БТСХ	1	989.1	1	989.1	-	-	-	-
Налайх дүүргийн БТСХ	4	18,985.2	-	-	-	-	4	18,985.2
Сонгинохайрхан дүүргийн БТСХ	4	71,376.8	-	-	-	-	4	71,376.8
Сүхбаатар дүүргийн БТСХ	2	156,401.6	-	-	-	-	2	156,401.6
Хан-Уул дүүргийн БТСХ	4	57,034.9	-	-	-	-	4	57,034.9
Чингэлтэй дүүргийн БТСХ	6	585,039.0	-	-	2	238,650.5	4	346,388.5
Харьяа байгууллагын дүн	87	1,341,303.0	21	57,681.8	21	510,418.3	45	773,202.9
Биеийн тамир спортын улсын хороо	11	1,881,542.9	2	3,000.0	2	640,550.6	7	1,237,992.3
Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв	5	35,573.1	1	1,100.0	2	1,653.9	2	32,819.2

Түүврийн байгууллагын дүн	16	1,917,116.0	3	4,100.0	4	642,204.5	9	1,270,811.5
Биеийн тамир, спортын улсын хорооны дарга	3	15,409,292.4	-	-	3	15,409,292.4	-	-
Нийт дүн	106	18,667,711.4	24	61,781.8	28	16,561,915.2	54	2,044,014.4

5.3 АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Аудитаар нийцлийн асуудлаар нийт 8,770,636.9 сая төгрөгийн 35 зөрчлийг илрүүлж, 0.5 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт, 7,474,094.4 сая төгрөгийн зөрчлийг таслан зогсоох 3 албан шаардлага хүргүүлж, холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжилтийг хангаж ажиллах 1,295,997.1 сая төгрөгийн 31 зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Баянхонгор аймгийн БТСГ	2	111,274.9	-	-	-	-	2	111,274.9
Говьсүмбэр аймгийн БТСГ	1	2,500.0	-	-	-	-	1	2,500.0
Дархан-Уул аймгийн БТСГ	1	-	-	-	-	-	1	-
Дорноговь аймгийн БТСГ	1	-	-	-	1	-	-	-
Өмнөговь аймгийн БТСГ	1	3,850.0	-	-	-	-	1	3,850.0
Төв аймгийн БТСГ	2	-	-	-	-	-	2	-
Ховд аймгийн БТСГ	2	39,960.0	-	-	-	-	2	39,960.0
Хөвсгөл аймгийн БТСГ	2	-	-	-	-	-	2	-
Нийслэлийн БТСГ	4	448,607.0	1	544.4	1	262,910.0	2	185,152.6
Багануур дүүргийн БТСХ	2	3,825.3	-	-	-	-	2	3,825.3
Багахангай дүүргийн БТСХ	3	26,092.7	-	-	-	-	3	26,092.7
Баянгол дүүргийн БТСХ	2	8,881.8	-	-	-	-	2	8,881.8
Сонгинохайрхан дүүргийн БТСХ	2	112,978.3	-	-	-	-	2	112,978.3
Сүхбаатар дүүргийн БТСХ	2	11,498.2	-	-	-	-	2	11,498.2
Хан-Уул дүүргийн БТСХ	3	314,650.6	-	-	-	-	3	314,650.6
Чингэлтэй дүүргийн БТСХ	2	73,035.7	-	-	-	-	2	73,035.7
Харьяа байгууллагын дүн	32	1,157,154.5	1	544.4	2	262,910.0	29	893,700.1
Биеийн тамир спортын улсын хороо	2	7,211,185.4	-	-	1	7,211,185.4	1	-
Спортын анагаах ухаан, эрдэм шинжилгээний төв	1	402,297.0	-	-	-	-	1	402,297.0
Түүврийн байгууллагын дүн	3	7,613,482.5	-	-	1	7,211,185.4	2	402,297.1
Нийт дүн	35	8,770,636.9	1	544.4	3	7,474,095.4	31	1,295,997.1